

GENEL YÖNETİM KURULUNCA ÖNERİLEN
TÜZÜK DEĞİŞİKLİĞİ TASARISI

GENEL GEREKÇE

Bu tasarıda; yapılması öngörülen değişiklikler asgari hadde tutulmuş ve yalnızca

- I- a) Kanuna uyulması,
b) Tüzüğün muhtelif maddeleri arasında uyarlılık sağlanması,
c) Maddeye açıklık getirmesi için zorunlu değişikliklerle

II- Uygulamada karşılaşılan çeşitli güçlüklerin en önemlilerinden bir ikisini

- a) Tüzüğe açıklık getirilmesi,
b) Geçici bir fıkra eklenmesi yoluyla halline gidilmiştir.

Böylece, yönetmeliklerin ancak Genel Yönetim Kurulu tarafından yapılabileceği şeklindeki kanunun amir hükmüne uyulmuş; seçimlerde adayların tesbitine dair maddeler arasında kanun uyarınca birlik ve uyarlılık sağlanmış ve maddeye açıklık getirilmiş; Büyük Kongrede yapılacak seçimler arasında uyarlılık sağlanmış; tüzükte madde atlanması önlenmiş; ön seçimlerde ve kongrelerde ne kadar hayati önem taşıdığı bir daha saptanmış olan üye kaydı ve aday üyelik gibi özlük işleri yeniden düzenlenmiştir.

Bu genel gerekçeye ek olarak, her madde için ayrıca kısa gerekçesi gösterilmiştir.

5.maddede, 1.fıkranın 1.cümlesindeki "üye kayıt defterine işler" ibaresi, bu cümleden alınarak ikinci cümleye eklenmiştir. Böylece, reddedilen aday üyelerin daha önce deftere yazılmış olmasından doğan karışıklık önlenmiş ve Giriş Fişleri ile üye kayıt defteri ve Genel Merkezdeki kayıtlar arasında sıra numarası bakımından uyarlılık sağlanmıştır. Diğer yandan ilçe ve ilde inceleme süreleri de kesin tarihlere bağlanarak, bundan doğan karışıklıklar ve ters uygulamalar önlenmiştir.

Ayrıca bu maddeye geçici bir fıkra eklenerek, Parti çalışmalarıyla fiilen bütün ilişkilerini kesmiş olanların ayıklanması, bu yüzden doğmuş olan şişkinliğin önlenmesi ve ilçe, il ve Genel Merkezdeki kayıtlar arasında tam uyarlılık sağlanması suretiyle kimlik kartlarının gönderilmesi mümkün kılınmaktadır.

Bu durumda madde aşağıdaki şekli almıştır.

"USUL:

MADDE 5- Partiye girmek isteyenlerin kaydı, çalıştığı yeya oturduğu ilçede yapılır.

Üye olmak üzere başvuran kimse giriş beyannamesini doldurduktan sonra, beyannameyi alan ilçe yetkilisi, müracaatı "gelen evrak defteri"ne işler ve ilçe yönetim kuruluna sunar.

İlçe yönetim kurulu, müracaat tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde müracaatçının aday üye olarak kabulüne veya reddine karar verir; her ikihalde de kararını müracaatçıya tebliğ eder; kabul veya reddedilen müracaatçının giriş beyannamesinin ilk bölümünü ilçede alıkor ve diğer iki bölümü karar tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde il yönetim kuruluna gönderir.

İl yönetim kurulu ikinci bölümü alıkor ve üçüncü bölümü engeç 1 ay içinde Genel Merkeze sunar.

Genel Merkezce onaylı "kimlik kartı"nın ilçesine gönderilmesi ve "üye kayıt defteri"ne işlenmesiyle, adayın üyeliği kesinleşir.

Üyelik her üç kademe kurullarınca, sebep gösterilmeksizin reddedilebilir. Aday üyenin red kararına bir üst kademe de itiraz hakkı vardır. Merkez Yürütme Kurulu'nun kararı kesindir.

GEÇİCİ FIKRA- Bütün Parti üyeleri 30 Haziran 1971 akşamına kadar yeniden giriş beyannamesini doldurarak üye kayıtlarını yenilemek zorundadır. Bu tarihe kadar kayıtlarını yenilememiş olan üyelerin üyelik sıfatı düşer. Bu tarihten sonra müracaatları halinde, üye olmak üzere Partiye ilk olarak başvuranlar için uygulanan işleme tâbi tutulurlar."

6.maddede yapılan değişiklikle aday üyenin, adaylığının başlama tarihi ilçenin karar tarihine bağlanmış, ayrıca 6 ay içinde hakkında kesin karar verilmeyen adayın durumunun daha fazla incelenebilmesi için Partiye bir esneklik tanınmıştır. Bu değişiklikle, ayrıca seçim ve kongre öncesindeki kütle halindeki kayıtlar yoluyla meydana gelebilecek aksaklıklar da önlenmiş olmaktadır. Böylece madde aşağıdaki şekli almıştır.

ADAY ÜYELİK

MADDE 6- Aday üyenin adaylık süresi; ilçe yönetim kurulunun adaylığa kabul kararı tarihinden itibaren 6 aydır. Bu süre içinde 5.maddede gösterilen işlemler tamamlanır. Adaylık süresi, Merkez Yürütme Kurulu kararı ile ve onaylı kimlik kartının, süresi dolmadan ilçesine gönderilmesiyle kısaltılabilir veya aynı kurul kararı ile engeç 2 yılı aşmıyacak şekilde uzatılabilir.

(II ve III.fıkralar eski metinden aynen)

14.maddenin ilk fıkrasının son iki cümlesinde değişiklik yolu ile yedek seçiminin ayrı yapılması ve böylece kongre çoğunluğunun eğiliminin yedek üyelere de yansması sağlanmıştır. Madde aşağıdaki şekli almıştır.

Kuruluş:

MADDE 14- Genel Yönetim Kurulu, Büyük Kongre tarafından seçilir. Seçimden önce yoklama yapılarak, kongre çoğunluğunun bulunduğu tesbit edilir. Genel Yönetim Kurulu, mevcut delegeler tarafından gizli oy, açık sayımla, parti üyeleri arasından seçilen 41 asıl üyeden kurulur. Bu seçimin sonucu alındıktan sonra, asıl üye seçimindeki koşullarla Kurulun 20 yedek üyesi seçilir.

(II,III ve IV. fıkralar eski metinden aynen)

21.maddede yapılan değişiklikle, Büyük Kongrede seçilen iki organdan biri olan Merkez Haysiyet Divanı'nın da, Genel Yönetim Kurulu'nun seçildiği koşullarla seçilmesi, böylece iki organ arasında seçim bakımından da uyarlılık sağlanması mümkün kılınmıştır. İkinci fıkra kaldırılmıştır. Maddenin yeni şekli aşağıdadır.

Kuruluş:

MADDE 21- Merkez Haysiyet Divanı, Büyük Kongre tarafından

Genel Yönetim Kurulu ile birlikte seçilir. Merkez Haysiyet Divanı, mevcut delegeler tarafından gizli oy, açık sayımla, parti üyeleri arasından seçilen 7 asıl üyeden kurulur. Bu seçimin sonucu alındıktan sonra, asıl üye seçimindeki koşullarla, Divanın 3 yedek üyesi seçilir.

İlk toplantıda Merkez Haysiyet Divanı üyeleri bir başkan, iki raportör seçerler.

26.maddede yapılan değişiklikle kongre tarihleri ile ilgili olarak kanunun verdiği imkânlardan yararlanıcı bir esneklik tüzüğe kazandırılmaktadır ve esasen fiilen uygulanmakta olan durumla tüzük arasında uyarlilik da sağlanmış olmaktadır. Maddenin yeni şekli aşağıdadır.

Toplanması:

MADDE 26- İl ve ilçe kongreleri engeç iki yılda bir kere ve Merkez Yürütme Kurulunun saptayacağı tarihler arasında, kendi yönetim kurullarınca tayin edilen gün ve yerde toplanırlar.

(II, III,IV.fıkralar eski metinden aynen)

V.fıkra:

Kongrelerde Başkanlık Divanı en az bir başkan ve bir sekreterden meydana gelir. Gerektiğinde 1 veya 2 başkan yardımcısı seçilebilir ve sekreter sayısı arttırılabilir.

(VI,VII ve VIII. fıkralar eski metinden aynen)

30.maddede, 21.maddenin ikinci fıkrasında olduğu gibi, ikinci fıkra ilk dümlesi, aynı mealde genel bir hüküm, 59.madde (a) fıkrasında bulunduğundan dolayı, tekrarı önlemek için kaldırılmıştır. Maddenin yeni şekli aşağıdadır.

Kuruluş:30

MADDE-/İl Haysiyet Divanları, il kongrelerince gizli oy, açık sayımla seçilen 3 asıl üyeden kurulur. Ayrıca iki de yedek üye seçilir.

İlk toplantıda, İl Haysiyet Divanı üyeleri, bir başkan bir raportör seçerler.

34.maddenin 3.fıkrasındaki "ve ortaklaşa" ibaresi, Partinin kuruluş yıllarında belirli koşulların sonucu olarak tüzüğe konulmuş olup, daha sonra anlamını yitirdiğinden ve yanlış anlaşılmalara yol açtığından, demokratik esaslar uyarınca kaldırılmıştır. Maddenin yeni şekli aşağıdadır.

MADDE 34- (I ve II. fıkra eski metinden aynen)

III.fıkra:

Genel Başkan, tüzük, Program ve Büyük Kongre kararları ışığında Parti siyasetini çizmekte, Partiyi sevk ve idare etmekte, Partinin birliğini korumakta, Parti organlarının çalışmalarını ahenkleştirmekte, hülâsa Partinin etkin bir siyasi kuvvet haline gelmesi için gerekli bütün işleri yapmakta, Parti Genel Yönetim Kurulu ve Merkez Yürütme Kurulu ile birlikte görevli ve sorumludur.

(IV.fıkra eski metinden aynen)

36.maddenin son fıkrasındaki "yönetmelik" terimi yerine "kararlaş-tırma" terimi getirilerek, kanun metnine uyulmuştur. Böylece 36.maddenin son fıkrası aşağıdaki şekli almıştır.

./..

MADDE 36- (I ve II. fıkra eski metinden aynen)

III. ve son fıkra:

Genel Başkanın bulunmadığı zamanlarda, Başkan a kıdem sırasıyla vekâlet ederler. Aralarındaki iş bölümü, Merkez Yürütme Kurulunca kararlaştırılır.

44.maddeden sonra, bilindiği gibi tüzüğümüzde yapılan değişiklik sırasında, Haysiyet Divanlarıyla ilgili bütün işlemler 44.madde kapsamına alındığından 45.madde atlanmış bulunuyordu. Hem bu atlamayı önlemek, hem de disiplin konusunda Yönetim Kurullarının yapacağı işlemlerle Divanın çalışmalarını birbirinden ayırmak, böylece konuya açıklık getirmek üzere 44.maddenin D bendinden sonraki bendlerikaldırılmış, bunlar yeni bir başlık altında ve yeni bir sıralama ile 45.maddede toplanmıştır. Böylece yapılan değişiklikle 44 ve 45.maddelerin yeni şekli aşağıdadır:

B- KOVUŞTURMA USULU

MADDE 44-

- A- Şikâyet hakkı:
- B- Sevk yetkisi:
- C- Tedbirler:
- D- Sevk istemi:

(eski metinlerden aynen)

C- DİVANIN ÇALIŞMASI

MADDE 45-

- A- Divanın kararı:
(eski 44.madde (E) bendinden aynen)
- B- Kararın tebliği:
(eski 44.madde (F) bendinden aynen)
- C- İtiraz müddeti ve itirazın incelenmesi:
(eski 44.madde (G) bendinden aynen)
- D- İnfaz:
(Eski 44.madde (H) bendinden aynen)
- E- Tutulacak defter ve dosyalar:
(Eski 44.madde (İ) bendinden aynen)

46.maddeye son olağanüstü kongrede eklenen geçici fıkranın yürürlüğü bir yıl önce sona ermiş ve konusu kalmamış bulunduğundan madde metinden çıkarılmıştır. Madde metni aşağıdaki şekli almıştır.

AF

MADDE 46- (Madde metnine dahil ilk 4 fıkra aynen)

51.maddede, seçimlerde adayların tesbiti konusunda genel hükümler bulunmaktadır; fakat bunlar, olağanüstü kongrede Merkez Yürütme Kurulu ve Genel Yönetim Kurulunun görev ve yetkilerini ilgilendiren maddeler değiştirilir ve bu konu, Genel Yönetim Kurulunun görevleri arasına sokulurken sehven unutulmuş, böylece, kanuna aykırı, uygulamada anlam ifade etmeyen kadük hale dönüşmüştür. Bu maddede yapılan değişiklikle, Merkez Yürütme Kurulu yerine Genel Yönetim Kurulu denilmek suretiyle bu maddeye, kongrenin istemi doğrultusunda bir geçerlilik kazandırılmış, tüzüğün diğer maddeleriyle uyumluluğu sağlanmış, madde metnindeki bir ibareye de yer değiştirilmek suretiyle madde daha fazla açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır. Böylece madde, aşağıdaki şekli almıştır:

./..

MADDE 51- Partinin seçime katılacağı illerdeki milletvekili ve Senato üyesi aday listeleri, kanun, tüzük ve yönetmelikler uyarınca yapılacak ön seçimler sonunda tesbit edilir ve sıraları belirtilir.

Partinin seçime katılacağı illerde göstereceği milletvekili ve Senato üyesi adayları toplamının, kanunca belirtilen en yüksek miktarını Genel Yönetim Kurulu seçer. Bu adayların hangi seçim çevrelerinde yer alacakları, seçime girilen herhangi bir seçim çevresinde asgari bir olmak üzere serbestçe tayin edilir. Şu kadar ki, asgari (1) hakkı mahfuz olmak üzere, herhangi bir seçim çevresinde azami sayı, milletvekili seçimlerinde o seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısının (1/6)sını, senato seçimlerinde de o seçim çevresinin çıkaracağı senatör sayısının (1/3)ünü geçemez. Ayrıca Genel Yönetim Kurulu bunların söz konusu listelerde kaçınıcı sıralarda bulunacaklarını da serbestçe tesbit eder. Bu fıkradaki işlemler tamamlanmadan önce, ilgili il yönetim kurullarının istişari mütalâası alınır.

Bir seçim çevresinde partinin göstermesi gereken aday sayısından az istekli bulunması halinde, adaylar, genel yönetim kurulunca tesbit edilebilir.

Herhangi bir sebeple ön seçimlerde tamamlanamıyan aday sayısı kadar aday veya ön seçim suretiyle kanunda gösterilen süre içinde Yüksek Seçim Kuruluna bildirilmesine imkân olmayan sayıda aday, Genel Yönetim Kurulunca gösterilir.

Özel kanunlarına göre yapılacak diğer seçimlerde, aday tesbiti işi, kanun, tüzük ve yönetmelik uyarınca açıklanır.

54.madde metninde "yönetmelikler" terimi geçmektedir. Bunun kanun uyarınca "genelgeler" şeklinde düzeltilmesi gerektiğinden ve zaten fiilen yapılan dabu olduğundan bu düzeltme yapılarak, ikinci fıkra aşağıdaki şekli almıştır:

MADDE 54- (I.fıkra eski metinden aynen)

II.fıkra:

Bu görevin nasıl yerine getirileceğini, Merkez Yürütme Kurulu genelgeler ve bildirilerle açıklar.